

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 11C/21/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1113202444
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jeannette Hajdinová
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2014:1113202444.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I pred sudkyňou JUDr. Jeannette Hajdinovou v právnej veci navrhovateľky: L. W., M. XX.X.XXXX, Q. F. Q., P. XX, zastúpenej spoločnosťou Marko & Overton-Fox, s.r.o., IČO 47246936, so sídlom v Bratislave, Karpatská 18, za ktorú koná advokát JUDr. Jozef Marko, proti odporcovi: Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava, IČO 00603481, so sídlom v Bratislave, Primaciálne námestie 1, o zaplatenie 3.264,76 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľke sumu 3.264,76 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 3.264,76 € od 11.1.2013 do zaplatenia, to všetko do pätnásť dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľke náhradu trov konania v sume 815,16 €, z toho trovy právneho zastúpenia v sume 619,66 € a iné trovy v sume 195,50 €, k rukám jej právneho zástupcu spoločnosti Marko & Overton-Fox, s.r.o., IČO 47246936, so sídlom v Bratislave, Karpatská 18, do pätnásť dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Navrhovateľka sa návrhom na začatie konania, doručeným Okresnému súdu Bratislava I dňa 24.1.2013, domáhala uloženia povinnosti odporcovi zaplatiť jej sumu 3.264,76 € s príslušenstvom za obdobie od 25.12.2010 do 25.12.2012 titulom odplaty za právo zodpovedajúceho vecnému bremenu podľa zákona č. 66/2009 Z.z. o niektorých opatreniach pri majetkovoprávnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 66/2009 Z.z.); uplatnila si nárok na náhradu trov konania. Uviedla, že je podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľností nachádzajúcich sa v k.ú. Dúbravka, ktoré sú zapísané v liste vlastníctva Č.. XXXX J. U. D. ". U.. Č.. XXXX F. F. XXX L., Č.. XXXX F. F. XXXX L., a jej spoluvlastnícky podiel predstavuje 8/210. Pozemky sú zastavané požiarou zbrojnicou a budovou Mestskej polície (ktoré sú v katastri nehnuteľností evidované ako jedna stavba s jedným súpisným číslom) spolu s príslušenstvami a príjazdovými komunikáciami, ktoré všetky vlastní odporca. Odporca užíva z jej pozemkov 9.662 m²; ide o oplotený a uzavretý areál, do ktorého nemá prístup ani ona sama. V minulosti nedošlo medzi ňou a odporcom k vysporiadaniu vzťahu k pozemkom, hoci mu ich opakovane ponúkala na predaj. Odporca v roku 2006 vypracoval podklady pre rozhodnutie mestského zastupiteľstva, ktoré mohlo majetkové vzťahy vysporiadať. Odporca však zostal vo veci nečinný s odôvodnením, že jeho orgány neprijali potrebné rozhodnutie. Navrhovateľka vecné bremeno v súlade so zákonom č. 66/2009 Z.z. trpí a z pozemkov platí odporcovi aj daň z nehnuteľnosti. Poukázala na to, že ani v zmysle tejto právnej úpravy nevzniká vecné bremeno bezodplatne (čl. 20 ods. 4 Ústavy SR). Vecné bremeno aj platba za jeho zriadenie zaniknú, až keď jej odporca poskytne náhradný pozemok. Ak vlastníkovi nebude pridelený náhradný pozemok, vykoná sa usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemku pod stavbou v konaní o nariadení pozemkových úprav. Predmetom pozemkových úprav sú len

vlastnícke vzťahy k pozemkom a nie finančné vysporiadanie pohľadávok, vrátane pohľadávky vo forme odplaty za vecné bremeno. Všeobecná hodnota nehnuteľností v jej podielovom spoluvlastníctve bola ustálená súdnym znalcom spoločnosťou AUDING, s.r.o. - súdny znalec Ing. Adolf Daubner - č. 14/2012 za obdobie od 25.12.2010 do 25.12.2011 v sume 42.300,- € a za obdobie od 26.12.2011 do 25.12.2012 v sume 43.400,- € (spolu 85.700,- €). Jej spoluvlastníckemu podielu zodpovedá 3.264,76 € (8/210 z 85.700,- €). Odporcu vyzvala na zaplatenie odplaty za vecné bremeno do 10.1.2013, odporca však odplatu za vecné bremeno nezaplatil, preto sa od 11.1.2013 dostal do omeškania. Poukázala na nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 31/04 zo 17.12.2004 a rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 6Co/154/2012-113 zo dňa 28.5.2012.

Odporca v písomnom vyjadrení k návrhu na začatie konania uviedol, že je vlastníkom budovy požiarnej zbrojnice, ktorej menšiu časť využíva Mestská polícia (C. Č.. XXX, k.ú. Dúbravka). Väčšia časť budovy je prenajatá Ministerstvu vnútra SR za symbolické nájomné. V rámci decentralizácie štátnej správy sa stal vlastníkom množstva stavieb, medzi ktoré patria aj budovy požiarnej zbrojnice, ktoré boli postavené na majetkovoprávne neusporiadaných pozemkoch. Štát mu však neposkytol finančné prostriedky na odškodnenie vlastníkov takto zabraných pozemkov. Mestské zastupiteľstvo prijalo v roku 2001 uznesenie č. 628/2001, podľa ktorého bola žiadateľom o majetkovoprávne usporiadanie takýchto pozemkov ponúknutá kúpna cena 35,- Sk za 1 m². Doteraz Mestské zastupiteľstvo neprijalo žiadne nové uznesenie, preto je možné navrhovateľke ponúknuť len uvedenú kúpnu cenu. S výškou vecného bremena nesúhlasí, pretože pozemky registra "E" U.. Č.. XXXX J. Č.. XXXX nevyužíva za účelom podnikania, ale vo verejnom záujme. Navrhovateľka podáva každé dva roky dvanásť nových žalôb, čo nevedie ku konečnému riešeniu problému. Odporca preto s Ministerstvom vnútra SR pripravuje rokovania, výsledkom ktorých by malo byť konečné usporiadanie vzťahov medzi oboma stranami. Na pojednávaní vzniesol námietku premlčania nároku navrhovateľky. Odplata za vecné bremeno je majetkovým právom a premlčacia doba začína plynúť účinnosťou zákona č. 66/2009 Z.z., t.j. od 1.7.2009. Posledným dňom premlčacej lehoty bol 1.7.2012 a návrh na začatie konania bol podaný na súd až po jej márnom uplynutí dňa 24.1.2013. Poukázal na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 206/2011 z 3.11.2011. Podľa jeho názoru by odplata za vecné bremeno mala byť poskytnutá vo forme jednorazovej náhrady a nie vo forme opakujúceho sa plnenia. Vecné bremeno je zriadené do doby vykonania pozemkových úprav; odporca však nemá vedomosť, či pozemkové úpravy prebehnú, resp. kedy prebehnú a do kedy budú trvať (napríklad v k.ú. Staré Mesto neprebehnú vôbec). Pozemkové úpravy zrejme nebude možné vykonať, pretože by ich muselo financovať mesto a to nemá finančné prostriedky ani na vyplatenie odplaty za vecné bremeno. Preto ani nevie, do kedy bude užívať pozemky, ktoré sú v podielovom spoluvlastníctve navrhovateľky.

Okresný súd Bratislava I ako súd vecne a miestne príslušný [§ 9 ods. 1, § 84, § 85 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len OSP)] rozhodol na pojednávaní dňa 18.6.2014 v prítomnosti právneho zástupcu navrhovateľky a poverenej zástupkyne odporcu a v neprítomnosti navrhovateľky podľa § 101 ods. 2 OSP. Právny zástupca navrhovateľky jej neúčast' na pojednávaní ospravedlnil zdravotnými dôvodmi a súhlasil s konaním súdu v jej neprítomnosti. Súd vykonal dokazovanie vyjadrením právneho zástupcu navrhovateľky, vyjadrením odporcu, znaleckým posudkom znaleckej organizácie AUDING, s.r.o., č. 14/2012 z 27.12.2012 a listinnými dôkazmi: list vlastníctva Č.. XXXX vedený pre k.ú. Dúbravka, obec Bratislava - mestská časť Dúbravka, list vlastníctva Č.. XXX vedený pre k.ú. Dúbravka, obec Bratislava - mestská časť Dúbravka, identifikácia parciel registra "E" (1062 a 1063) a "C" (3423/10), a výzva na úhradu nedoplatkov. Súd na základe vykonaného dokazovania ustálil nasledovný skutkový stav:

Navrhovateľka je podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľností nachádzajúcich sa v k.ú. Dúbravka (obec Bratislava - mestská časť Dúbravka), ktoré sú zapísané v liste vlastníctva č. XXXX ako parcely registra "E" parc. Č.. XXXX trvalé trávne porasty vo výmere 457 m², parc. č. XXXX orná pôda vo výmere 9205 m²; jej spoluvlastnícky podiel predstavuje 8/210. Vlastnícke právo k nehnuteľnostiam nadobudla na základe osvedčenia o dedičstve č.k. 4D 65/00-62 z 9.1.2001.

Z parciel registra "E" U.. Č.. XXXX trvalé trávne porasty vo výmere 457 m² J. Č.. XXXX orná pôda vo výmere 9205 m² (pôvodne vedené F. U. F. Č.. XXX J. F. P. na C. F. Č.. XXXX) boli odčlenené parcely registra "C" Č.. XXXX/X J. XXXX/XX ako zastavené plochy v presne neuvedenej výmere. Na liste vlastníctva Č.. XXX pre k.ú. Dúbravka je výmera parcely registra "C" Č.. XXXX/X uvedená 11580 m² a parcely registra "C" č. XXXX/XX uvedená 1477 m².

Odporca je výlučným vlastníkom stavby požiarnej zbrojnice súpisné číslo XXXX, postavenej na parcele registra "C" U.. Č.. XXXX/XX a na parcelách registra "E" parc. č. XXXX J. XXXX. Stavba je zapísaná na liste vlastníctva Č.. XXX vedenom pre obec Bratislava - mestská časť Dúbravka, k.ú. Dúbravka. Na parcelách registra "E" č. XXXX J. Č.. XXXX sú postavené aj príslušné parkovisko a prístupová komunikácia. Ide o uzatvorený areál, do ktorého nemá navrhovateľka prístup.

Medzi účastníkmi konania nedošlo k uzatvoreniu kúpnej, prípadne nájomnej zmluvy, ani zmluvy o zriadení vecného bremena, ktorej predmetom by boli pozemky registra "E" U.. Č.. XXXX J. XXXX, S. na C. F. Č.. XXXX v k.ú. Dúbravka.

S účinnosťou od 1.7.2009 (zákon č. 66/2009 Z.z.) vzniklo na pozemkoch registra "E" parc. č. 1062 a 1063 v podielovom spoluvlastníctve navrhovateľky, na ktorých je postavená stavba požiarnej zbrojnice, parkovisko a príjazdová komunikácia, právo zodpovedajúce vecnému bremenu v prospech odporcu, ktorého obsahom je držba a užívanie pozemku pod stavbou, vrátane práva uskutočniť stavbu alebo zmenu stavby, ak ide o stavbu povolenú podľa platných právnych predpisov, ktorá prešla z vlastníctva štátu na obec alebo vyšší územný celok.

Znalecká organizácia AUDING, s.r.o., vypracovala na základe objednávky právneho zástupcu navrhovateľky znalecký posudok č. 14/2012 zo dňa 27.12.2012, v ktorom bola určená hodnota odplaty za vecné bremeno za obdobie od 25.12.2010 do 25.12.2011 v sume 42.300,- € a za obdobie od 26.12.2011 do 25.12.2012 v sume 43.400,- €, spolu 85.700,- €. Časť odplaty zodpovedajúca spoluvlastníckemu podielu navrhovateľky za obdobie od 25.12.2010 do 25.12.2012 predstavuje sumu 3.264,76 € (8/210 z 85.700,- €). Odporca nežiadal vypracovanie kontrolného znaleckého posudku.

Podľa čl. 20 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu.

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. tento zákon upravuje usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom pod stavbami vo vlastníctve obce alebo vyššieho územného celku, ktoré prešli do vlastníctva obce alebo vyššieho územného celku podľa osobitných predpisov, vrátane príslušnej plochy, ktorá svojím umiestnením a využitím tvorí neoddeliteľný celok so stavbou (ďalej len "pozemok pod stavbou") (ods. 1). Tento zákon sa nevzťahuje na usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom pod stavbami, ktoré slúžia na podnikateľské účely (ods. 3).

Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. ak nemá vlastník stavby ku dňu účinnosti tohto zákona k pozemku pod stavbou zmluvne dohodnuté iné právo, vzniká vo verejnom záujme k pozemku pod stavbou užívanému vlastníkom stavby dňom účinnosti tohto zákona v prospech vlastníka stavby právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ktorého obsahom je držba a užívanie pozemku pod stavbou, vrátane práva uskutočniť stavbu alebo zmenu stavby, ak ide o stavbu povolenú podľa platných právnych predpisov, ktorá prešla z vlastníctva štátu na obec alebo vyšší územný celok. Podkladom na vykonanie záznamu o vzniku vecného bremena v katastri nehnuteľností je súpis nehnuteľností, ku ktorým vzniklo v prospech vlastníka stavby právo zodpovedajúce vecnému bremenu.

Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z.z. vlastník pozemku pod stavbou je povinný strpieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu do vykonania pozemkových úprav v príslušnom katastrálnom území.

Podľa § 128 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len OZ alebo Občiansky zákonník) vlastník je povinný strpieť, aby v stave núdze alebo v naliehavom verejnom záujme bola na nevyhnutnú dobu v nevyhnutnej miere a za náhradu použitá jeho vec, ak účel nemožno dosiahnuť inak (ods. 1). Vo verejnom záujme možno vec vyvlastniť alebo vlastnícke právo obmedziť, ak účel nemožno dosiahnuť inak, a to len na základe zákona, len na tento účel a za náhradu (ods. 2).

Podľa § 151p ods. 3 OZ ak zmenou pomerov vznikne hrubý nepomer medzi vecným bremenom a výhodou oprávneného, môže súd rozhodnúť, že sa vecné bremeno za primeranú náhradu obmedzuje

alebo zrušuje. Ak pre zmenu pomerov nemožno spravodlivo trvať na vecnom plnení, môže súd rozhodnúť, aby sa namiesto vecného plnenia poskytovalo peňažné plnenie.

Podľa § 517 ods. 2 OZ ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Vykonávacím predpisom je nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len nariadenie č. 87/1995 Z.z.).

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom do 31.1.2013 výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. V prvý deň omeškania s plnením peňažného dlhu (25.5.2010) základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky predstavovala 1 %, preto výška úrokov z omeškania je 9 % ročne z dlžnej sumy.

Medzi účastníkmi nebolo sporné, že navrhovateľka je podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľností - pozemkov registra "E" parc. Č.. XXXX J. XXXX, zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX pre obec Bratislava - mestská časť Dúbravka, k.ú. Dúbravka. Rovnako nebolo sporné, že odporca je výlučným vlastníkom stavby požiarnej zbrojnice súpisné číslo XXXX postavenej na parcele registra "C" Č.. XXXX/XX a parcelách registra "E" č. XXXX J. XXXX vrátane príslušného parkoviska a príjazdovej komunikácie, ktoré riadne užíva. Nebolo sporné ani to, že na parcelách registra "E" č. XXXX J. XXXX vzniklo v prospech odporcu právo zodpovedajúce vecnému bremenu na základe zákona č. 66/2009 Z.z. Sporným medzi účastníkmi zostalo, či odplata za právo zodpovedajúce vecnému bremenu má byť vyplatená jednorazovo alebo na základe reálnej doby užívania pozemkov odporcom a či je nárok navrhovateľky na poskytnutie odplaty premlčaný.

Súd primárne vychádzal z čl. 20 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu. Z citovaného ustanovenia ústavy (rovnako aj z § 128 OZ) vyplýva, že jednou z podmienok pri nútenom obmedzení vlastníckeho práva je aj poskytnutie primeranej náhrady. Nemožno preto hovoriť o bezplatnom práve zodpovedajúcej vecnému bremenu. Je nepochybné, že vlastnícke právo navrhovateľky k parcelám registra "E" parc. č. XXXX J. Č.. XXXX v k.ú. Dúbravka je obmedzené v prospech odporcu, a to na základe zákona č. 66/2009 Z.z., vo verejnom záujme a v nevyhnutnej miere. Ak zákon č. 66/2009 Z.z. (§ 4) výslovne neupravuje poskytnutie náhrady vlastníkom pozemkov za právo obce alebo vyššieho územného celku zodpovedajúce vecnému bremenu, je potrebné postupovať podľa čl. 152 ods. 4 Ústavy SR a vykladať ho v súlade s čl. 20 ods. 4 Ústavy SR. Súd konštatuje, že navrhovateľke patrí náhrada za obmedzenie jej vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam zo strany odporcu (čl. 20 ods. 4, čl. 152 ods. 4 Ústavy SR, § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z.). Skutočnosť, že odporca pozemky užíva vo verejnom záujme a nie na podnikateľské účely je v tomto prípade právne irelevantná, pretože zákon č. 66/2009 Z.z. sa nevzťahuje na užívanie pozemkov na podnikateľské účely, ale na užívanie pozemkov vo verejnom záujme (§ 1 ods. 1, ods. 3).

Pri zodpovedaní otázky, či odplata za právo zodpovedajúce vecnému bremenu má byť poskytovaná formou jednorazového alebo opakovaného plnenia, je potrebné vychádzať z Ústavy SR, Občianskeho zákonníka a zákona č. 66/2009 Z.z., ktoré výslovne neurčujú, či má ísť o jednorazovú alebo opakovanú odplatu za vecné bremeno. V takom prípade je východiskom účel právnej normy, jej teleologický, gramatický a systematický výklad. Účelom zákona č. 66/2009 Z.z. je usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom pod stavbami vo vlastníctve obce alebo vyššieho územného celku, ktoré prešli do vlastníctva obce alebo vyššieho územného celku podľa osobitných predpisov, vrátane príslušnej plochy, ktorá svojím umiestnením a využitím tvorí neoddeliteľný celok so stavbou. Usporiadanie vlastníckych vzťahov sa má realizovať v nasledovných krokoch s tým, že ak nie je splnený prvý krok, až vtedy možno pristúpiť k ďalšiemu kroku:

1. obec poskytne vlastníkovi pozemku pod stavbou náhradný pozemok vo vlastníctve obce, ktorý bude na vlastníka prevedený zámennou zmluvou. Náhradný pozemok musí spĺňať podmienky primeranej bonity, výmery, rovnakého druhu a rovnakého katastrálneho územia,
2. obec požiadala o pozemkové úpravy podľa zákona č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových

spoločenstvách v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 330/1991 Zb.). Počas pozemkových úprav sa prihliada na potreby vlastníka stavby, teda obce. V rámci pozemkových úprav bude vlastníkovi pozemku poskytnutý náhradný pozemok v primeranej bonite, výmere, rovnakého druhu a v rovnakého katastrálnom území, alebo formou finančnej náhrady,

3. vyriešenie vzťahu medzi vlastníkom pozemku a vlastníkom stavby na základe zmluvy, v ktorej mal vlastník stavby ku dňu účinnosti zákona č. 66/2009 Z.z. (1.7.2009) dohodnuté iné právo (právo nájmu, právo kúpy a podobne),

4. zriadenie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu k pozemku zo zákona v prospech vlastníka stavby, t.j. obce. Obsahom práva zodpovedajúceho vecnému bremenu je držba a užívanie pozemku pod stavbou, vrátane práva uskutočniť stavbu alebo zmenu stavby. Vlastník pozemku pod stavbou je povinný strpieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu do vykonania pozemkových úprav v príslušnom katastrálnom území.

Zákon pred ním preferuje poskytnutie náhradného pozemku, pozemkové úpravy alebo iné zmluvne dohodnuté právo k pozemku. Až vtedy, keď sú tieto možnosti vylúčené sa zo zákona zriaďuje právo zodpovedajúce vecnému bremenu. Zákonodarca špecifikoval trvanie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu len všeobecne - do vykonania pozemkových úprav v príslušnom katastrálnom území. Ide o presne neohraničenú dobu - napríklad jeden rok, desať rokov, 25 rokov a podobne - preto vlastníci pozemkov nemajú a ani nemôžu mať reálnu predstavu o dobe, po ktorú budú nútení strpieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu zo strany obcí. Dôvodom takéhoto všeobecného určenia je rozmanitosť možností a potrieb jednotlivých samospráv, ktoré vzhľadom na rozhodovací proces v ich orgánoch nemožno paušalizovať. Ak by zákonodarca exaktne špecifikoval dobu zriadenia práva zodpovedajúceho vecnému bremenu (jeden rok, desať rokov alebo 25 rokov), vlastníci pozemkov by mali konkrétnu predstavu o období, po ktoré by boli povinní strpieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, a bolo by možné odplatu za užívanie pozemkov vlastníkom zaplatiť jednorazovo, s tým žeby bola zohľadnená celková doba užívania a držania pozemku obcou. V opačnom prípade, keď zákonodarca podmienil ukončenie výkonu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu ukončením pozemkových úprav podľa zákona č. 330/1991 Zb., pričom v niektorých obciach pozemkové úpravy neprebehnú, prípadne nevedia, kedy prebehnú, nemožno poskytnúť jednorazovú odplatu za vecné bremeno, pretože by nebolo možné hodnotu odplaty reálne určiť vzhľadom na nevedomosť o konkrétnom období, po ktoré budú vlastníci obmedzení v ich vlastníckom práve k pozemku. Napokon, sám odporca uviedol, že nie je isté, či projekt pozemkových úprav v k.ú. Dúbravka vôbec prebehne, prípadne kedy a ako dlho bude trvať; napríklad v k.ú. Staré Mesto neprebehne vôbec. V takom prípade, ktorý sa týka aj predmetnej právnej veci, je možné poskytnúť odplatu za vecné bremeno len za konkrétne, reálne vymedzené obdobie, počas ktorého obec skutočne užívala pozemok iného vlastníka. Na základe uvedených skutočností je súd toho názoru, že v predmetnej právnej veci možno poskytnúť odplatu len za skutočnú dobu užívania pozemku odporcom, nie jednorazovo. Súd podporne poukazuje aj na to, že opakované poskytovanie plnenia za vecné bremeno nevylučuje ani Občiansky zákonník v ustanovení § 151p ods. 3 druhá veta, podľa ktorého ak pre zmenu pomerov nemožno spravodlivo trvať na vecnom plnení, môže súd rozhodnúť, aby sa namiesto vecného plnenia poskytovalo peňažné plnenie. Sloveso "poskytovalo" je nedokonavým slovesom a vyjadruje opakujúce sa plnenie, určitú pravidelnosť, teda neukončený a stále prebiehajúci dej (pozri Krátky slovník slovenského jazyka. 4. doplnené a upravené vydanie. Bratislava: Veda 2003), kým na druhej strane sloveso "poskytlo" je dokonavým slovesom a charakterizuje ukončený dej, v tomto prípade by charakterizovalo jednorazové plnenie za obmedzenie vlastníckeho práva vo forme vecného bremena. Zákonodarca však v citovanom ustanovení § 151p ods. 3 druhá veta OZ použil sloveso v nedokonavom tvare, ktoré vyjadruje neukončený dej a ktoré umožňuje opakovane poskytnúť odplatu za vecné bremeno. Súd zároveň uvádza, že uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 506-2011 zo dňa 3.11.2011, na ktoré sa odvolával odporca, sa na predmetnú právnu vec nevzťahuje. Ústavný súd sa zaoberal poskytovaním odplaty za vecné bremeno pri zmene vlastníkov pozemkov s tým, že pri zmene v osobe vlastníka pozemku nemá nový vlastník zaťaženého pozemku nový nárok na finančnú náhradu za už vzniknuté vecné bremeno; zaoberal sa tiež vysporiadaním vlastníckych vzťahov podľa § 135c OZ, o ktoré v predmetnej právnej veci nejde.

S týmto záverom súvisí následne aj počítanie premlčacej doby, v ktorej mohla navrhovateľka uplatniť svoje právo na súde. Premlčaciu dobu možno počítat' od ukončenia doby užívania pozemku za konkrétne obdobie (ktoré môže končiť napríklad koncom roka, alebo polroka, atď.). Navrhovateľka sa domáhala poskytnutia odplaty za užívanie jej pozemkov za obdobie od 25.12.2012 do 25.12.2012; od 25.12.2012 začala plynúť aj premlčacia doba. Návrh na začatie konania bol na súd podaný dňa 24.1.2013, teda v

zákonnej premlčacej dobe, preto jej nárok na poskytnutie odplaty za vecné bremeno nie je premlčaný. V tomto prípade, je námietka odporcu, že premlčacia doba mala byť počítaná odo dňa účinnosti zákona č. 66/2009 Z.z. (od 1.7.2009), právne irelevantná. Súd na margo uvádza, že premlčaciu dobu by bolo možné počítať odo dňa účinnosti zákona č. 66/2009 Z.z. (od 1.7.2009) len v prípade, ak by išlo o jednorazovú odplatu za vecné bremeno, a teda v prípade, ak by zákonodarca presne špecifikoval obdobie (jeden rok, desať rokov, 25 rokov a podobne), v ktorom by bol vlastník pozemku nútený strieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, o tento prípad však v predmetnej právnej veci nejde.

Odplata za vecné bremeno bola v znaleckom posudku znaleckej organizácie AUDING, s.r.o., č. 14/2012 zo dňa 27.12.2012 určená za obdobie od 25.12.2010 do 25.12.2011 v sume 42.300,- € a za obdobie od 26.12.2011 do 25.12.2012 v sume 43.400,- €, spolu 85.700,- €. Časť odplaty zodpovedajúca spoluvlastníckemu podielu navrhovateľky za obdobie od 25.12.2010 do 25.12.2012, uplatňované v tomto konaní, predstavuje sumu 3.264,76 € (8/210 z 85.700,- €). Odporca nežiadal vypracovať kontrolný znalecký posudok, ani ho sám nepredložil. Je preto povinný navrhovateľke poskytnúť odplatu za vecné bremeno v sume 3.264,76 € za dobu obmedzenia jej vlastníckeho práva podľa § 4 zákona č. 66/2009 Z.z. od 25.12.2010 do 25.12.2012.

Odplata za právo zodpovedajúce vecnému bremenu v žiadnom prípade nepredstavuje duplicitné plnenie vo vzťahu k možnému poskytnutiu náhradného pozemku navrhovateľke v presne neoznačenej budúcnosti. Ak by odporca poskytol navrhovateľke náhradný pozemok, ich vzťah by bol vyriešený a nemusel by navrhovateľke poskytovať odplatu za užívanie jej pozemku. Bolo len na odporcovi, ako ich vzťah vyrieši; ten však navrhovateľke náhradný pozemok neposkytol a naďalej užíva jej pozemky.

Navrhovateľka vyzvala odporcu na zaplatenie žalovanej sumy v lehote do 10.1.2013 výzvou zo dňa 20.12.2012, doručenou odporcovi dňa 21.12.2012. Odporca v tejto lehote navrhovateľke riadne a včas plnenie neposkytol, preto sa od 11.1.2013 dostal do omeškania. V prvý deň omeškania (11.1.2013) bola úroková sadzba Európskej centrálnej banky vo výške 0,75 %, preto zvýšením o osem percentuálnych bodov predstavujú úroky z omeškania 8,75 % ročne zo žalovanej sumy od 11.1.2013 do zaplatenia. Súd odporcovi určil dlhšiu lehotu splatnosti, ako je zákonná trojdňová lehota, vzhľadom na vyššiu sumu náhrady za právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ktorú je povinný navrhovateľke poukázať.

Súd rozhodol o náhrade trov konania podľa § 142 ods. 1 OSP a úspešnej navrhovateľke priznal plnú náhradu trov konania v sume 815,16 €. Pri určení základnej sadzby tarifnej odmeny súd vychádzal z ustanovenia § 10 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len vyhláška). Hodnota sporu v predmetnej právnej veci predstavuje sumu 3.264,76 €, potom základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je 121,17 €. Celková suma náhrady trov konania pozostáva z nasledovných úkonov právnej služby a zaplateného súdneho poplatku:

- prevzatie a príprava veci dňa 8.1.2013 - 121,17 € (§ 14 ods. 1 písm. a/ vyhlášky v znení účinnom od 30.6.2013, § 20c vyhlášky v znení účinnom od 1.7.2013),
- písomné podanie na súd z 21.1.2013 - 121,17 € (§ 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky v znení účinnom od 30.6.2013, § 20c vyhlášky v znení účinnom od 1.7.2013),
- písomné podanie na súd z 5.6.2014 - 121,17 € (§ 13a ods. 1 písm. c/ vyhlášky),
- účasť na pojednávaní dňa 18.6.2014, na ktorom bola vec meritórne prejednaná - 121,17 € (§ 13a ods. 1 písm. d/ vyhlášky),
- režijný paušál v roku 2013: 2 x 7,81 € = 15,62 € (§ 15 písm. a/ vyhlášky),
- režijný paušál v roku 2014: 2 x 8,04 € = 16,08 € (§ 15 písm. a/ vyhlášky),
- daň z pridanej hodnoty 20 % zo sumy 516,38 € = 103,28 €,
- zaplatený súdny poplatok v sume 195,50 €.

Platobným miestom pre náhradu trov konania navrhovateľke je jej právny zástupca (§ 149 ods. 1 OSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Bratislava I.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.